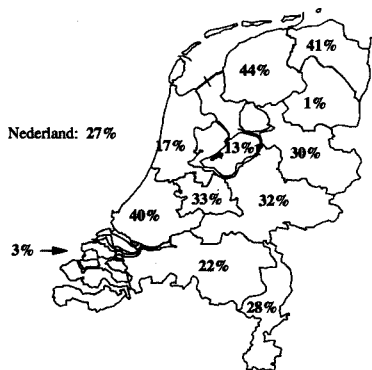

Statistiek

Faillissementen

Het aantal uitgesproken faillissementen blijft stijgen. In januari 1994 zijn 534 faillissementen uitgesproken. Dit is een toename van 18% ten opzichte van een jaar eerder. In 1993 als geheel bedraagt het aantal faillissementen 6 428, een stijging van 27% vergeleken met 1992. Sinds het CBS begon met het meten van het aantal faillissementen (in het begin van deze eeuw) werd alleen in het begin

Figuur 1. Aantal faillissementen per provincie, procentuele mutaties 1993 t.o.v. 1992

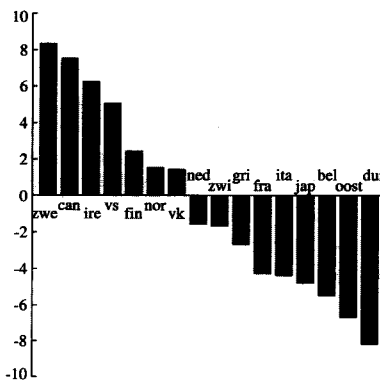
van de jaren tachtig een groter aantal geregistreerd. Per provincie varieert de stijging in 1993 van 1% in Drenthe tot 44% in Friesland (figuur 1).

In de bedrijfstak handel, horeca en reparatiebedrijven is het accres het geringst (+18%). De grootste stijgingen worden waargenomen in de landbouw en visserij (+52%) en in de transport-, opslag- en communicatiebedrijven (+49%).

Industriële productie

Het volume van de industriële productie ligt in 1993 in Nederland 1,5% onder het niveau van 1992. Hoewel dit het laagste cijfer is van de afgelopen twaalf jaar heeft de Nederlandse industrie het, vergeleken met een aantal ons omringende landen, niet zo slecht gedaan (figuur 2). Met name ten opzichte van Duitsland, Oostenrijk en België is de daling bij ons een stuk kleiner. In aan aantal Scandinavische en Engelstalige landen is de productie toegenomen. Bij het hoge groeicijfer van Zweden (ruim 8%) moet bedacht worden dat

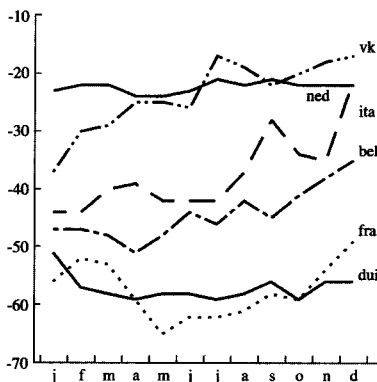
Figuur 2. Productie industrie, volume, procentuele mutatie jan-nov 1993 t.o.v. jan-nov. 1992

in dit land de industriële bedrijvigheid tussen 1990 en 1992 met ongeveer eenzelfde percentage is gedaald. In de VS groeit de industrie voor het tweede achtereenvolgende jaar. Vanaf 1991 bedraagt de stijging een kleine 10%.

In een aantal landen van de Europese Unie is het oordeel van de ondernemers in de industrie over hun orderpositie in de tweede helft van 1993 verbeterd (figuur 3). Dit oordeel kan worden gezien als een indicatie voor de ontwikkeling van de toekomstige industriële productie. In Italië en Frankrijk is de verbetering het grootst. De verbetering van het oordeel is in Duitsland en Nederland bescheiden gebleven. Een spoedige opleving van de industriële bedrijvigheid is in deze twee landen dan ook op grond van deze indicator niet te verwachten.

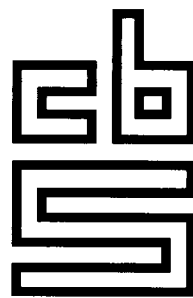
Figuur 3. Beoordeling orderpositie industrie, 1993, seizoengecorrigeerd, saldo van positieve en negatieve antwoorden in % van totaal

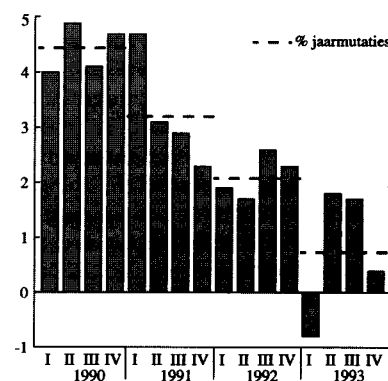
Lage groeicijfers consumptie

De binnenlandse consumptieve bestedingen door gezinshuishoudingen in 1993 zijn 0,8% groter dan in 1992. Dit groeicijfer is het laagste van de afgelopen tien jaar. In 1990 bedroeg de stijging nog 4,4%, daarna zijn de jaarlijkse groeicijfers in hoog tempo afgenomen. De bevolkingstoename in 1993 bedraagt eveneens 0,8% zodat de consumptie per hoofd van de bevolking nagenoeg op hetzelfde peil ligt als in 1992.

Voor de meest conjunctuurgevoelige categorie, de consumptie van duurzame goederen, is de ontwikkeling nog ongunstiger. Het volume ligt in 1993 bijna 3% onder dat van het voorgaande jaar. Het hectische verloop van de auto-aankopen is aan

Figuur 4. Binnenlandse consumptie gezinnen, volume, procentuele kwartaalmutatie t.o.v. voorgaand jaar

deze ontwikkeling niet vreemd. De verwachte maar niet doorgevoerde belastingmaatregelen stuwden de auto-aankopen in december 1992 fors omhoog om in januari 1993 sterk terug te vallen. Gemeten over heel 1993 blijven de auto-aankopen zo'n 15% achter bij 1992. Ook andere duurzame consumptiegoederen laten dalingen zien. Het volume van de consumptie van voedings- en genotmiddelen is in 1993 nagenoeg even groot als in het voorgaande jaar.

Kerngegevens recente ontwikkelingen, procentuele mutaties t.o.v. hetzelfde jaar daarvoor, tenzij anders aangegeven

	1987/91 gemidd.	1992	1993	1993				1993			1994 jan.	Trend 2)	
				1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	okt.	nov.	dec.			
VOLUMEGEVEENS													
<i>Productie (Kwartaalrekeningen)</i>													
Bruto binnenlands product (m.p.)	2.9	1.4	.	-0.5	0.2	0.8	.	.	.	.	.	.	I
Landbouw en visserij	4.0	0.9	.	4.9	6.7	3.4	.	.	.	.	.	.	I+
Nijverheid	2.4	0.1	.	-2.2	-2.9	-1.3	.	.	.	.	.	.	I
Handel, hotel- en restaurantw., rep. bedr.	3.4	0.8	.	-3.1	-0.7	0.5	.	.	.	.	.	.	I
Transport, opslag- en communicatiebedr.	4.4	3.1	.	1.5	2.2	3.6	.	.	.	.	.	.	I+
Overige dienstverlening (excl. overh.)	3.3	2.0	.	1.4	2.1	2.2	.	.	.	.	.	.	I
Algemeen overheidsbestuur, enz.	1.0	0.6	.	0.4	0.3	0.2	.	.	.	.	.	.	I
<i>Productie (maandindicatoren)</i>													
Delfstoffenwinning	1	0	1	-1	-6	9	6	-8	18	5	.	.	I
Industrie	3	0	-2	-1	-3	-1	-1	-1	-1	0	.	.	I
Voedings- en genotmiddelenindustrie	2	3	0	0	0	1	.	.	.	.	.	.	I
Textiel-, kleding- en lederindustrie	1	-8	2	0	-5	8	.	.	.	.	.	.	I
Papier- en grafische industrie	4	-1	2	1	1	3	.	.	.	.	.	.	I
Chemische industrie	3	2	-3	-2	-6	-5	.	0	-1	.	.	.	-I
Rubber- en kunststofverw. industrie	6	-2	-5	-5	-7	-5	.	.	.	.	.	.	-I
Hout- en bouwmaterialenindustrie	3	0	-1	-3	0	0	.	1	-7	.	.	.	I
Basismetalenindustrie	4	0	0	2	.	.	.	.	.	.	.	.	I
Elektrotechnische industrie	0	0	-1	0	-5	0	0	-3	0	4	.	.	-I
Rest metaal- en overige industrie	3	-1	-4	-4	-4	-3	.	.	.	.	.	.	-I
Openbare nutsbedrijven	1	0	-1	-1	-2	-2	0	-8	8	.	.	.	I
Bouwnijverheid: begonnen woningen	-5	0	1	-8	-1	14	1	0	-12	20	.	.	I
<i>Consumptie</i>													
Binnenlandse gezinsconsumptie	3	2	1	-1	2	2	0	-1	2	0	.	.	I
Voedings- en genotmiddelen	2	1	0	-1	1	0	0	-4	2	2	.	.	I
Duurzame consumptiegoederen	4	1	-3	-9	0	2	-5	-4	-2	-7	.	.	-I
Overige goederen en diensten	3	3	2	2	3	2	2	1	4	2	.	.	I+
<i>Investerings in vaste activa</i>													
Bruto investeringen, totaal	2	1	.	-7	-2	4	.	.	.	.	.	.	I
Bedrijven	2	1	.	-7	-1	4	.	.	.	.	.	.	I
Overheid	3	5	.	-6	-4	2	.	.	.	.	.	.	I
<i>Buitenlandse handel (goederen)</i>													
Invoer	6	2	.	-2	-1	2	.	.	.	.	.	.	I
Uitvoer	6	2	.	-1	-1	3	.	.	.	.	.	.	I
<i>BBP internationaal</i>													
Verenigde Staten	2.0	2.6	.	3.2	2.9	2.8	.	.	.	.	.	.	I+
Duitsland	3.8	1.2	.	-3.0	-2.4	-1.4	.	.	.	.	.	.	I
Verenigd Koninkrijk	2.0	-0.5	.	1.4	1.9	2.3	.	.	.	.	.	.	I
Japan	4.9	1.4	.	0.3	-0.1	0.4	.	.	.	.	.	.	I
PRIJZEN													
Prijzen gezinsconsumptie (werknemers)	1.5	3.7	2.1	2.4	2.2	2.0	1.7	1.9	1.7	1.7	2.4	2.4	I+
<i>Producentenprijzen industrie</i>													
Afzet	0.6	-0.9	-1.5	-1.5	-2.0	-1.5	-1.1	-1.3	-1.2	-0.8	.	.	I
Verbruik	-0.3	-3.3	-3.3	-3.2	-4.0	-3.1	-3.2	-3.4	-3.3	-2.8	.	.	-I
Aardolie, North Sea Brent (in \$ per barrel)	19.00	19.32	17.24	18.30	18.54	16.69	15.42	16.93	15.56	13.78	14.00	14.00	-I
<i>Regelingslonen</i>													
Particuliere bedrijven	1.8	4.3	3.2	3.9	3.5	2.7	2.8	2.8	2.8	2.8	2.3	2.3	I+
Overheid	2.0	3.2	2.5	4.7	1.7	1.5	2.4	2.4	2.4	2.4	1.7	1.7	I+
Gepremieerde en gesubsieerde sector	2.1	4.0	3.7	4.4	4.8	2.8	2.8	2.8	2.8	2.8	2.4	2.4	I+
<i>Wisselkoersen (in gld.)</i>													
Amerikaanse dollar (1)	1.96	1.76	1.86	1.84	1.81	1.89	1.89	1.84	1.91	1.91	1.95	1.95	I++
Duitse mark (1)	1.127	1.126	1.123	1.125	1.122	1.124	1.122	1.124	1.122	1.121	1.120	1.120	I
Engelse pond (1)	3.37	3.10	2.79	2.71	2.79	2.84	2.82	2.77	2.83	2.86	2.91	2.91	-I
Japanse yen (100)	1.43	1.39	1.68	1.52	1.65	1.79	1.74	1.72	1.77	1.74	1.75	1.75	I++
OVERIGE INDICATOREN													
<i>Consumentenvertrouwen 1) (in %)</i>													
Economisch klimaat	-4	-36	-50	-53	-56	-46	-47	-50	-42	-48	-42	-42	.
Koopbereidheid	5	1	-4	0	-5	-1	-8	-9	-7	-7	-1	-1	.
Koersindex voor aandelen, algemeen	4	5	16	3	5	21	36	33	37	39	44	44	I++
Uitgesproken faillissementen	-2	24	27	38	31	33	12	0	28	8	18	18	I++
<i>Conjunctuurst</i>													
Industrie													
Beoordeling orderpositie 1) (in %)	-7	-16	-22	-22	-24	-20	-23	-23	-25	-22	.	.	.
Orderpositie (4e kw. 1990=100)	94	93	82	85	82	82	81	82	80	80	.	.	-I
Bezettingsgraad (in %)	85	83	81	81	81	81	80	.	.	.	.	.	-I
Zakelijke dienstverlening													
Beoordeling orderpositie 1) (in %)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Computer servicebureaus	.	-36	-27	-12	-51	-44	0	.	.	.	.	.	.
Ingenieurs- en architectenbur.	.	-11	-21	-11	-29	-15	-29	.	.	.	.	.	.
Economische adviesbureaus	.	-12	-14	-13	-18	-11	-15	.	.	.	.	.	.
Arbeidsmarkt													
Aantal banen van werknemers (x 1000)	5206	5551	.	5539	5580	5566	.	.	.	.	.	.	I
Aantal vacatures (x 1000)	.	67	.	47	44	34	.	.	.	.	.	.	-I
Geregistreerde werklozen 3) (x 1000)	.	336	415	391	394	421	453	448	453	480	.	.	I++
Idem, in % van de totale beroepsbevolking	.	5.3	6.5	6.1	6.2	6.6	7.1	7.0	7.1	7.5	.	.	I++
Aantal werkloosheidsuitkeringen (x 1000)	.	587	660	652	632	653	701	677	701	740	.	.	I++
Aantal uren uitzendkrachten	.	-6	-11	-10	-9	-11	-13	.	.	.	.	.	-I
<i>Geld en krediet</i>													
Spaartgoeden	4.7	7.4	.	9.1	9.0	2.9 4)	.	2.7	2.7	.	.	.	I++
Verstrekt consumptief krediet	7	10	.	-4	-1	3	.	-2	3	.	.	.	I
Binnenlandse liquiditeitsmassa	8	6	.	7	7	7	.	6	6	.	.	.	I++

1) Saldo van positieve en negatieve antwoorden in procenten van het totaal; 2) Trend: procentuele jaarmutatie van het meest recente voortschrijdende 12-maands gemiddelde; --I: kleiner dan -5%; -I: tussen -5% en -2%; I: tussen -2% en +2%; I+: tussen 2% en 5%; I++: groter dan 5%. 3) Driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand. De gegevens zijn niet voor het seizoen gecorrigeerd; 4) Reeksbreuk; - : gegevens nog niet beschikbaar.